ตัววัดสำหรับโปรตีนที่ผิดปกติที่มีผลกระทบต่อโครงข่ายแบบสเกลฟรี

นางสาวศาตนาฏ กิจศิรานุวัตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์และวิทยาการคณนา ภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2560 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Miss Satanat Kitsiranuwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science Program in Applied Mathematics and

Computational Science

Department of Mathematics and Computer Science

Faculty of Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

	AFFECTING SCALE-FREE NETWORK
Ву	Miss Satanat Kitsiranuwat
Field of Study	Applied Mathematics and Computational Science
Thesis Advisor	Kitiporn Plaimas, Dr.rer.nat.
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Apichat Suratanee, Dr.rer.nat.
Accepted by the Faculty	of Science, Chulalongkorn University in Partial
Fulfillment of the Requirement	~~-~~
blist	Dean of the Faculty of Science
(Associate Professor Po	/ olkit Sangvanich, Ph.D.)
THESIS COMMITTEE	
$\wedge$	Chairman
(Assistant Professor Kh	amron Mekchay, Ph.D.)
C. Plannes	Thesis Advisor
(Kitiporn Plaimas, Dr.re	r.nat.)
A. Surat	Thesis Co-Advisor
(Assistant Professor Ap	ichat Sunafanee, Dr.rer.nat.)

(Assistant Professor Ratinan Boonlurb, Ph.D.)

(Assistant Professor Treenut Saithong, Ph.D.)

External Examiner

MEASUREMENT FOR DISORDERED PROTEINS

Thesis Title

ศาตนาภ กิจศิรานุวัตร : ตัววัดสำหรับโปรตีนที่ผิดปกติที่มีผลกระทบต่อโครงข่ายแบบสเกล ฟรี (MEASUREMENT FOR DISORDERED PROTEINS AFFECTING SCALE-FREE NETWORK) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร. กิติพร พลายมาศ. อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ร่วม: ผศ. ดร. อภิชาต ศุรธณี, หน้า.

โครงข่ายปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรตีนเป็นโครงข่ายที่กล่าวถึงกันมากในเชิงชีววิทยา ซึ่งเป็น โครงข่ายขนาดใหญ่แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรตีน โดยสมบัติที่โดดเด่นของโครงข่ายที่น่าสนใจคือ โครงข่ายแบบสเกลฟรี โดยโหนดที่มีดีกรีน้อยจะมีจำนวนมาก และโหนดที่มีดีกรีมากจะมีจำนวนน้อย ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สนใจศึกษาโครงข่ายแบบสเกลฟรีของปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรตีนในมนุษย์ เพื่อ หาความสัมพันธ์และผลกระทบของโปรตีนที่ผิดปกติในโครงข่ายแบบสเกลฟรี และประยุกต์หาโปรตีน ที่ผิดปกติซึ่งมีความสำคัญต่อโครงสร้างของโครงข่ายแบบสเกลฟรี โปรตีนที่ผิดปกติเป็นโปรตีนที่สำคัญ ต่อการเกิดโรคต่างๆ เช่น โรคมะเร็งและโรคหัวใจ การหาตัววัดสำหรับระบโปรตีนที่มีลักษณะผิดปกติ และมีความสำคัญต่อโครงข่ายแบบสเกลฟรีจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์เชิงลึก ทางชีววิทยา ตัววัดที่นำเสนอสองตัวนั่นคือ M_{SF Disp} และ M_{SF} ที่พัฒนาขึ้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พัฒนา บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของโหนด (ดีกรีของโหนดและสหสัมพันธ์ของดีกรี) กับกลุ่ม ของตัววัด (โปรตีนที่ผิดปกติที่สำคัญของโครงข่ายแบบสเกลฟรีและโหนดที่สำคัญของโครงข่ายแบบ สเกลฟรี) ตัววัดทั้งสองนี้สามารถนำมาประยุกต์เพื่อหาโปรตีนที่มีความสำคัญต่อโครงข่ายแบบสเกลฟรี ได้ และยิ่งไปกว่านั้น ตัววัดทั้งสองนี้มีประโยชน์เพื่อลดขั้นตอนในการพิจารณาค่าแกมมาในการแจก แจงดีกรีแบบกฎพาวเวอร์ ในการหาสมบัติแบบสเกลฟรี

ภาควิชา

คณิตศาสตร์และวิทยาการ

ลายมือชื่อนิสิต *คารห*าว กิจสีมาหวั*ศร* ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก **กิติน การ**เพศ

คอมพิวเตอร์

คณิตศาสตร์ประยุกต์และวิทยาการ

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม 🥬 ปาด ประเ

คณนา

ปีการศึกษา 2560

5872061223 : MAJOR APPLIED MATHEMATICS AND COMPUTATIONAL SCIENCE KEYWORDS: PROTEIN-PROTEIN INTERACTION (PPI) NETWORK / DISORDERED PROTEIN / SCALE- FREE NETWORK

> SATANAT KITSIRANUWAT: MEASUREMENT FOR DISORDERED PROTEINS AFFECTING SCALE-FREE NETWORK. ADVISOR: KITIPORN PLAIMAS, Dr.rer.nat., CO-ADVISOR: ASST. PROF. APICHAT SURATANEE, Dr.rer.nat., pp.

Protein-protein interaction network is well-known in biology in which it is a large network displaying the association between proteins. One of the most widely used network's properties is scale-free property which means the network contains many nodes having small numbers of interactions and few nodes having large numbers of interactions. In this thesis, we are interested in characterizing the scale-free network of Homo Sapiens (Human) protein-protein interactions for investigating the association of disordered proteins in scale-free network and identifying the disordered proteins which are important to the scale-free structure. The disordered proteins are crucial and essential to cause many serious diseases such as cancer and heart attract diseases. Finding a measure for identifying disordered proteins that are important to the scalefree network is significant and useful to analyze in deep biological processes. The two proposed measures, M_{SE,Disp} and M_{SE,} in this thesis, were developed based on the relationship between the properties (degree of nodes and the degree of correlation) and class of the measures (nodes that are important to the scale-free property and disordered proteins that are important to the scale-free property). They can be applied to investigate a protein that is important to the scale-free network. Furthermore, they are useful to reduce the processes of investigating the value of gamma in the power-law degree distribution in identifying the scale-free property.

Department:

Mathematics and

Student's Signature Satarat Kitsiranuwat

Advisor's Signature C. Planimer

Computer Science

Field of Study: Applied Mathematics and Co-Advisor's Signature A. Suratau

Computational Science

Academic Year: 2017

ACKNOWLEDGEMENTS

First of all, I would like to express my sincere gratitude to my advisor, Dr. Kitiporn Plaimas and my co-advisor, Assistant Professor Dr. Apichat Suratanee for their valuable guidance, suggestions and encouragement in every process of this thesis work. They were beside me in any rough time and under pressure situations. This thesis would not have been possible without their grateful helps.

Furthermore, I wish to express my sincerely grateful thanks to my thesis committees, Assistant Professor Dr. Khamron Mekchay, Assistant Professor Dr. Ratinan Boonklurb, Assistant Professor Dr. Treenut Saithong, for their time to give valuable advice and every comment in my thesis.

Finally, I would like to thank my supporter from the Science Achievement Scholarship of Thailand (SAST), and also the Applied Mathematics and Computational Science Program, Department of Mathematics and Computer Science, Faculty of Science, Chulaongkorn University, Thailand, for providing the opportunity, all of the knowledge and all resources throughout my graduate study in master's degree.

CONTENTS

	Page
THAI ABSTRACT	iv
ENGLISH ABSTRACT	
ACKNOWLEDGEMENTS	V
CONTENTS	vi
CONTENT OF TABLES	
CONTENT OF FIGURES	×
CHAPTER 1 INTRODUCTION AND OVERVIEW	1
1.1 Introduction	1
1.2 Motivation and objective	2
1.3 Scope of this thesis	3
1.4 Literature review	3
1.5 Overview of the contents	Δ
CHAPTER 2 BACKGROUND KNOWLEDGE	6
2.1 Biological background	<i>6</i>
2.1.1 Disordered proteins	6
2.1.2 Protein-protein interaction network	<i>6</i>
2.2 Mathematical background	7
2.2.1 Graph and its definition	7
2.2.2 Degree distribution and power-law form	7
2.2.3 Correlation measure	8
2.2.4 Degree correlations	9
2.2.5 Interesting node properties	10

	Page
2.3 Performance measure	12
2.3.1 Accuracy, precision and recall	12
2.3.2 ROC curve and AUC	13
CHAPTER 3 DATA AND METHODS	15
3.1 Data	15
3.1.1 Protein-protein interaction network database	15
3.1.2 Disordered proteins	15
3.2 Methods	15
3.2.1 Overview	15
3.2.2 Analysis of network properties	16
3.2.3 Degree distributions	17
3.2.4 Development of our new measures	19
3.2.5 Investigation of the cause of disordered proteins in scale-free netw	vork 20
CHAPTER 4 EXPERIMENTAL RESULTS	22
4.1 Basic network characteristics	22
4.2 Influential attributes	23
4.3 The performance of our new measures	25
4.3.1 The measure of $M_{\rm sf. Dsp}$	26
4.3.2 The measure of M_{sc}	30
4.4 Analysis of the validation score	35
4.5 The impact of disordered proteins in its scale-free network	39
CHAPTER 5 CONCLUSION AND DISCUSSION	41
REFERENCES	43

	Page
APPENDICES	45
VITΔ	60

CONTENT OF TABLES

Table 2.1 The analysis of confusion matrix	. 12
Table 4.1 Basic network characteristics of our human protein-protein interaction	
network	. 22
Table 4.2 The correlation measure (PCC) between each attribute and class labels	. 24
Table 4.3 The number of proteins related to class imbalance	. 25
Table 4.4 The number of proteins related to class balance	. 25
Table 4.5 The characterizing coefficients in the measure of $M_{_{SF,Disp}}$ in imbalance	
datadata	. 26
Table 4.6 The confusion matrix of the imbalanced data of $M_{_{SFDhp}}$	. 28
Table 4.7 The characterizing coefficients in the measure of $M_{_{\rm SF,DSp}}$ in balance data	. 28
Table 4.8 The confusion matrix of the balanced data of $M_{_{\it SF Dsp}}$	. 30
Table 4.9 The characterizing coefficients in the measure of $M_{_{SF}}$ in imbalance data.	. 30
Table 4.10 The confusion matrix of the imbalance data of the measure $M_{_{\mathcal{F}}}$	. 32
Table 4.11 The characterizing coefficients in the measure of $M_{_{\mathcal{F}}}$ in balance data	. 32
Table 4.12 The confusion matrix of the balance data of the measure $M_{_{\mathcal{F}}}$	. 34
Table 4.13 The number of nodes, edges and parameter gamma for the original	
network and the mutated network	. 40

CONTENT OF FIGURES

Figure 2.1 The graphs of several ranges in the value of Pearson correlation	
coefficient (PCC): (A) The graph of PCC equals to -1, (B) The graph of PCC equals to	
+1, (C) The graph of PCC equals to -0.6173321, (D) The graph of PCC equals to	
0.803837 and (E) The graph of PCC equals to 0	9
Figure 3.1 The flow chart of proposed methodology	16
Figure 4.1 The degree distribution of our human protein-protein interaction network	23
Figure 4.2 The ROC (TPR/FPR) curve in the measure of $M_{\rm SF,Disp}$ and the value of AUC	
in imbalance data	27
Figure 4.3 The precision-recall curve of $M_{_{\rm SFDep}}$ in imbalance data	27
Figure 4.4 The ROC (TPR/FPR) curve in the measure of $M_{_{\rm SF,Dap}}$ and the value of AUC in balance data	29
Figure 4.5 The precision-recall curve of $M_{_{SF,Disp}}$ in balance data	29
Figure 4.6 The ROC (TPR/FPR) curve in the measure of $M_{_{SF}}$ and the value of AUC in imbalance data	31
Figure 4.7 Precision–recall curve of $M_{_{\mathcal{F}}}$ in imbalance data	31
Figure 4.8 The ROC (TPR/FPR) curve in the measure of $M_{_{SF}}$ and the value of AUC in balance data	. 33
Figure 4.9 Precision–recall curve of M_{sr} in balance data	33
Figure 4.10 The ROC (TPR/FPR) curve in our measure of $M_{_{SF\ Disp}}$	35
Figure 4.11 The ROC (TPR/FPR) curve in our measure of $M_{_{S\!F}}$	35
Figure 4.12 The comparison of performance (AUC): (A) The graph plot of ROC and the value AUC of our measure. (A) in imbalance data (P) The graph plot of ROC	
the value AUC of our measure $M_{s_{f,0,p}}$ in imbalance data, (B) The graph plot of ROC	2/
and the value AUC of the random class labels measure $M_{_{SFDSp}}$ in imbalance data	. 56

Figure 4.13 The comparison of performance (AUC): (A) The graph plot of ROC and	
the value AUC of our measure $M_{_{\it SF,Disp}}$ in balance data, (B) The graph plot of ROC	
and the value AUC of the random class labels measure $M_{_{SF,DSp}}$ in balance data3	7
Figure 4.14 The comparison of performance (AUC): (A) The graph plot of ROC and	
the value AUC of our measure $M_{_{\mathcal{F}}}$ in imbalance data, (B) The graph plot of ROC	
and the value AUC of the random class labels measure $M_{_{SF}}$ in imbalance data 3	7
Figure 4.15 The comparison of performance (AUC): (A) The graph plot of ROC and	
the value AUC of our measure $M_{_{\mathcal{S}}}$ in balance data, (B) The graph plot of ROC and	
the value AUC of the random class labels measure $M_{_{gr}}$ in balance data3	8
Figure 4.16 The comparison of discarding disordered proteins and random proteins	
in various range of proteins4	0,

